

Naturbegrepet og dets historie

Platon
Aristoteles
Goethe
Steiner

Seminar
med Joachim Daniel

Oslo, 7./8. mars 2008

Den nyere tids vitenskap oppstod ved at middelalderens gudsbegrep ble omdannet til den såkalte objektive erkjennelsens autonome subjekt. Siden da opplever mennesket at dets tenkning står utenfor naturen, som siden Descartes er blitt et blott og bart objekt med romlig utstrekning. De matematisk-logiske strukturenes tidløshet er blitt målestokken for og herre over all erkjennelse.

Gjennom generasjoners tilvenning er vi underlagt troen på at vi kan gripe virkeligheten gjennom strukturer som erkjennes på denne måten. Fordi denne tenkning oppleves som stående utenfor naturen, er den i stand til å ødelegge den samme natur. Denne vitenskapelige tenkemåten gjennomsyrrer idag ethvert menneskes bevissthet, helt uavhengig av den viten den enkelte har om dette eller hvor stor vedkommendes personlige intelligens er. Vår tids kunst, kultur, verdier og normer er i stor grad ubevisste projeksjoner av denne tenkningen og preger hele sivilisasjonen og samfunnet.

På den annen side: med ordene «kunst», «mytos» og «Gud» henvises mennesket til et rike som nå ligger i mørke for dets be-

vissthet. Vi vet egentlig ikke lenger hva som er ment med dette. En desto større utfordring idag utgjør derfor Goethes krav til vitenskapen om å ta kunsten til forbil-
de.

Her er det at Platons og Aristoteles' tenkning viser seg i hele sin vidtrekkende betydning. Hos disse to utviklet vitenskapen en form som omfattet den dimensjonen av menneskelig handling vi idag kaller kunst. At den aristoteliske vitenskapslæren er blitt berøvet nettopp denne dimensjonen, hører til tragediene i den europeiske bevissthetshistorie. Det er denne sanne aristotelismen, fremgått av Platons skole, som dukker opp i Europa som «goetheanisme» i sin første utforming.

Ingen av fortidens filosofer er idag mer aktuell enn Platon. Ikke bare den moderne fysikkens erkjennelser, hvis verdi først viser seg gjennom deres filosofiske betydning, peker på de innsiktene som Platon allerede hadde tilegnet seg. Også det moderne menneskes selvforståelse beror på hans tenkning. Men hva det egentlig var tale om hos Platon, det er blitt glemt. Hva betyr «sjel», «ånd», «erkjennelse»? At sjelens «indre verden» ble tenkt av Platon som hele kosmos' virkelighetsinnhold, at våre drifter, begjær og lidenskaper er alt annet enn vår egen «eiendom», men snarere en projeksjon av vår tids omgivelser i oss selv, ja, at «å komme til selv» hos Platon het «å gå ut over seg selv» – det er innsikter som er både uvanlige og inspirerende.

I midtpunktet for foredragene og seminaret står historien og opprinnelsen til den moderne bevissthet, som finner seg selv i «naturen». Å kunne konfrontere seg med de ubevisste inntrykkene som urgamle og mektige tanker har preget inn i oss, hører idag til forutsetningene for en ny kultur. - *Joachim Daniel*

Program

Fredag, 7.3.08

19.00 1. foredrag:

Fra «Gudenes kledning» til «Verdens vesen» – Forvandlingen av verdensbildet i antikken

Lørdag, 8.3.07

09.30-11.00 Bearbeidelse av 1. foredrag

11.30-13.00 2. foredrag:

Sannhet og bevegelse – Platon og Aristoteles

15.00-17.00 Bearbeidelse av 2. foredrag

19.00 3. foredrag:

Goethe og kvantefysikken – om den moderne naturvitenskapens verdensbilde

Joachim Daniel har studert klassisk filologi, språkvitenskap, filosofi og eurytmi. Kulturvitenskapelig frilansmedarbeider, bl.a. ved Goetheanum, og grunnlegger av kulturinstituttet «Zeit für Kultur» (Tid for kultur). Bor og arbeider i Dornach.

Foredragene holdes på tysk uten oversettelse.

Sted: Vidargruppen, Oscarsgate 10, Oslo

Pris: kr. 500 / ungdom kr. 300
Enkeltforedrag kr. 120 / ungdom kr. 70

Påmelding: Antroposofisk Selskap i Norge, Oscarsgate 10, 0352 Oslo, tlf. 22 60 00 67, e-post: asn@antroposofi.no

**Antroposofisk Selskap
i Norge**

The School of Nature